

/ INRIKES

Därför granskar vi sjöfartens utsläpp

Publicerad 6 maj 2019

Många har nog hört talas om inrikesflygets klimatpåverkan. Däremot har det inte pratats så mycket om utsläppen från inrikes sjöfart.

Idén till vår undersökning av hur sjöfarten påverkar vår omgivning kommer från SVT:s fotograf Stefan Jansson som hade noterat hur det bolmade svart rök från flera stora fartyg i Stockholms innerhamn. Han undrade hur det egentligen var ställt med sjöfartens utsläpp.

Vi bestämde oss för att tillsammans försöka svara på frågan. Och det visade sig bli ganska komplicerat.

Det är visserligen myndigheten Naturvårdsverket som är ansvariga för statistiken på området men det är Energimyndigheten som samlar in data. Samtidigt arbetar SMHI med ett projekt för att förbättra statistiken.

Spårar fartygen med GPS-data

SMHI:s analytiker har upptäckt något väldigt intressant. Metoden som de utvecklat bygger på detaljerad GPS-data från fartygstrafiken.

Genom signalerna har de lyckats lokalisera vilka båtar som går mellan svenska hamnar – vilket är definitionen för inrikes sjöfart.

De har sen kombinerat den informationen med uppgifter om fartygens storlek, motorkapacitet, typ av bränsle och hastighet. Och det visar att utsläppen för år 2016 är nästan dubbelt så höga än vad Naturvårdsverket redovisat.

Ett problem för oss har varit att SMHI ännu inte har räknat färdigt år 2017. De har däremot en siffra för år 2018, men det har inte Naturvårdsverket. Så därför har vi valt att fokusera på det senaste året som går att jämföra, alltså år 2016.

Metoden är testad

Expertisen på området är entydiga i sitt svar när vi frågar om metoden som SMHI utvecklat. Det här är ett betydligt bättre sätt att uppskatta utsläppen än vad som tidigare varit möjligt. Dessutom har de själva gjort stickprov som visar på en god tillförlitlighet.

Naturvårdsverkets nuvarande statistik bygger på uppgifter från oljeleverantörerna. Enligt SMHI har de inte lyckats få med allt, därav den stora skillnaden.

Sjöfarten står trots allt för en liten del av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser från inrikes transporter. Vägtrafiken är klart dominerande. Enligt de nya siffrorna blir sjöfarten nummer två på den listan, tätt följt av inrikesflyget.

Vad är bäst ur klimatsynpunkt – att ta färjan eller flyget från Stockholm till Visby?

Vi hade gärna presenterat en tydlig redogörelse för exakt hur det ligger till men jämförelsen är inte lätt att göra. SMHI har med hänsyn till sekretess inte låtit oss ta del av statistiken på så detaljerad nivå att vi själva kunnat räkna på vad som är bäst.

Dessutom varierar det stort beroende på beläggning på såväl färjor som flyg, en båt med få passagerare får ett klimatavtryck likväl som ett flyg med många passagerare får ett annat.

Klart är ändå att inrikes sjöfart enligt SMHI:s nya siffror totalt står för större utsläpp än inrikesflyget.

Vår granskning fortsätter med att undersöka de internationella fartygen som kommer till Sverige.

✉ **Oskar Jönsson** (oskar.jonsson@svt.se)

✉ **Linnea Carlén** (linnea.carlen@svt.se)

Publicerad: 6 maj 2019 09.20

Uppdaterad: 6 maj 2019 09.21

✉ Hittat fel i texten? Skriv och berätta.

Lokal. Lättanvänd. Opartisk. Ladda ner appen nu!

SÅ ARBETAR VI

SVT:s nyheter ska stå för saklighet och opartiskhet. Det vi publicerar ska vara sant och relevant. Vid akuta nyhetslägen kan det vara svårt att få alla fakta bekräftade, då ska vi berätta vad vi vet – och inte vet. [Läs mer](#)

MER OM: **NYHETSBLOGGEN**

Därför debatterar vi Brexit i Agenda

Därför sänder Agenda en debatt om skjutmord

Många tycker att våldet har nått en ny nivå

Därför intervjuar SVT en terrorist

Intressant för publiken att få ta del av hur extremister i Nordirland resonerar

[→ Mer i ämnet](#)